Уяв умĕнхи интервью

Пурте пĕр тĕллевпе тăрăшсан

– Петр Александрович, калаçăва, ку кичемлĕрех пулин те, цифрăсенченех пуçлар. Тĕрĕссипе предприятин пĕтĕм ĕçĕ-хĕлĕ вĕсемпе çыхăннă вĕт-ха. Апла пулсан, епле кăтартусемпе вĕçлерĕр 2005 çула?

– Кăтартусем япăх мар тенĕ пулăттăм. Иртнĕ çул пĕтĕмпе 7 миллион та 55,4 пин тенкĕ тупăш илме пултартăмăр. Унченхи çулхипе танлаштарсан, ку 125 процентпа танлашать.

Тĕп ĕç-хĕлрен илнĕ тупăш 5 миллион та 997,7 пин тенкĕ пулчĕ е пĕтĕм тупăшăн 85 процентĕ чухлĕ. Çав шутра пенсисемпе пособисем парасси 40,5 процентпа, пичет изданийĕсем сарасси 27,1 процентпа, почта тÿлевĕн знакĕсем 7,9 процентпа, коммуналлă услугăсем 6,5 процентпа танлашăççĕ.

Тĕп услугăсем парассин нумай енĕсемпе иртнĕ çул ăнăçлăрах ĕçлеме пултартăмăр. Кунта чи малтанах почта тÿлевĕн знакĕсемпе ансат çыру корреспонденцийĕсене (38 процент ÿснĕ), укçа-тенкĕ куçарассине (33 процент), пенсионерсене пенсисемпе пособисем тÿлессине (30,7 процент), периодика изданийĕсем сарассине (14 процент) асăнмалла. Çавна та калаcа хăвармалла, çырусемпе бандерольсем ăсатассипе, тĕрлĕрен лотерея билечĕсем сарассипе, электроçыхăну услугисем пурнăçласси вара ĕçлесе çитерей-

Ыран çĕршывра Раççей почта кунне паллă тăваççĕ. Почта çыхăнăвĕн паянхи пурнăçри пĕлтерĕшĕ епле пысăк пулни пирки калама та кирлĕ мар. Юлашки вăхăтра вăл аталану çулĕпе çирĕп утать, унчченхи ĕçсемпе кăна çырлахса лармасть, çĕнĕлĕхсем анлăн кулленхи пурнăçа кĕрсе пыраççĕ, пурнăçлакан услугăсен калапăшĕ те ÿссе пырать. Çак сăмахсене Муркаш почтамчĕ пирки те пĕр иккĕленмесĕрех калама пулать.

Почта ĕçченĕсен професси уявĕ умĕн район хаçачĕн тĕп редакторĕн çумĕ В. ШАПОШНИКОВ Муркаш почтамчĕн пуçлăхĕн çумĕпе Петр Александрович КИСЕЛЕВПА тĕл пулнă, почта ĕçченĕсем уява мĕнле кăтартусемпе, епле кăмăлтуйăмпа кĕтсе илни пирки каласа пама ыйтнă. Сăмах май, Петр Александровичăн почта çыхăнăвĕн ĕçĕнчи пĕтĕмĕшле стажĕ 35 çулпа танлашать, вăл «Чăваш Республикин тава тивĕçлĕ çыхăну ĕçченĕ» хисеплĕ ята тивĕçнĕ.

мен.

2005 çулта сеть тупăшĕсене 392,1 пин тенкĕ илнĕ. План вара 304,9 пин тенкĕпе танлашнă.

– Кĕскенрех те пулин кăçал хаçат-журнал çырăнтарассин кăтартăвĕсем пирки асăнса хăварни те ытлашши пулмĕ.

– Пĕрремĕш çур çулпа илес пулсан, планпа 2 миллион та 485,6 пин тенкĕлĕх тĕрлĕ изданисем çырăнтармалла пулнă, 2 миллион та 563,1 пин тенкĕлĕх çырăнтарнă, плана 103,1 процент пурнăçланă. Подписка тиражĕ тата çыхăну услугисем енĕпе те плансем тулчĕç. Иккĕмĕш çур çул валли палăртнă чикĕсене те пурнăçларăмăр.

Подписка енĕпе илсен, кашни 1000 çын пуçне пирĕн районта 461 экземпляр тĕрлĕ подписка изданийĕ тивет. Ку вăл республикипе 9-мĕш вырăн. Республикăри вăтам кăтарту вара – 270 экземпляр. Пĕр подписка изданийĕн вăтам тупăш такси 62 тенкĕ те 30 пуспа танлашать. Ку вăл Шупашкар почтамчĕ хысçăн (65 тенкĕ те 70 пус) республикăра иккĕмĕш кăтарту.

– Пурнăç уттинчен кая юлма юрамасть вĕт-ха. Петр Александрович, юлашки вăхăтра хăвăр патра пурнăçа кĕрсе пыракан çĕнĕлĕхсем пирки асăнса хăварсамăр.

– Çĕнĕлĕхсем нумай. Вĕсем хамăрăн ĕç пахалăхне лайăхлатса пыма, услугăсен анлăшне сарма, калапăшне ÿстерме май параççĕ. Информаци технологийĕсем, компьютеризаци анлă çул тупрĕç.

Юлашки вăхăтра кибернет услугипе усă куракансем сахал мар. Ку вăл сотовăй телефонсен счечĕсем çине укçа куçарассипе çыхăннă.

EMS услуга та усă курма меллĕ. Çапла майпа ытти çĕршывсенчи адресатсем патне çыру çитесси нумай хăвăртланать.

Халăхи вăхăтра тĕрлĕ таварсене кредит шучĕпе илекенсем йышланчĕç. Кредитa саплаштарма укçа тÿлеме уйăхсерен вырăна кайса çÿреме меллех мар. Тăкаксем те пулаççĕ. Çавăнпа та эпир кредит тÿлевне хамăр патрах йышăнассине йĕркеленĕ.

Банк услугисене пурнăçлатпăр, банксемпе тунă килĕшÿсемпе çынсенчен процент тÿлевĕ тÿлесе тăмалла вкладсем йышăнатпăр.

Почтамтра электронлă почта, Интернет-салон ĕçлет. Унта çÿрекенсем йышлă. Ăна татах сарма палăртатпăр.

Фото услугисем пурнăçласси те, фото таварĕсем сутасси те, лотерея билечĕсем сарасси те пирĕншĕн халĕ куллен туса пымалли ĕçсем шутне кĕчĕç.

Муркаш почтамчĕпе унăн уйрăмĕсен ĕç графикĕсене те ял çыннисен ыйтăвĕсене туллинрех тивĕçтерме майсем ытларах пулчăр тесе улăштарма тиврĕ. Унччен вĕсем каçхи 5 сехетчен ĕçленĕ пулсан, халĕ Муркаш почтамчĕ каçхи 9 сехетчен тата унăн вырăнсенчи уйрăмĕсем 8 сехетчен ĕçлеççĕ.

– Хăвăрăн ĕç коллективĕ пирки мĕн калама пултаратăр?

– Коллектив япăх мар. Кун пек коллективпа умри тĕллевсене пурнăçлама пултаратпăр тесе шутлатăп. Малашлăх – çамрăксенче. Çамрăксем те пирĕн патра çук мар. Вĕсем те аслисенчен тĕслĕх илсе хăйсен ăсталăхне ÿстерсе пыраççĕ. Почтамтра ĕçлекенсен вăтам ÿсĕм шайĕ 36 çулпа танлашать.

Ольга Куликова экономистах илер. 2 çул ĕçлет вăл кунта. Хăйĕн ĕçне ответлăха туйса пурнăçланипе палăрса тăрать, клиентсемпе тарават. Çак тапхăрта почтамт ÿсĕм çулĕпе кайса япăх мар кăтартусем турĕ. Кунта унăн тÿпи те пĕчĕк мар тесе шутлатăп. Ытти çамрăксем пирки те çак сăмахсене калама пултаратăп.

Нумай çул хушши ĕçлесе ырă ят çĕнсе илнисем, ыттисемшĕн тĕслĕх пулса тăракансем те чылай. Калайкасси уйрăмĕн пуçлăхĕ Раиса Портнова, Мăн Сĕнтĕр тата Оринин уйрăмĕсен почтальонкисем Капитолина Воробьевапа Зоя Кузнецова хăйсен пархатарлă ĕçĕпе «Çыхăну маçтăрĕ» ята тивĕçнĕ.

Пултаруллисене палăртма çыхăну уйрăмĕсен, операторсем, почтальонсем хушшинче производство ăмăртăвне йĕркелетпĕр. Почтальонсем хушшинче иртнĕ çул Тренккă уйрăмĕнчи Надежда Плеханова палăрчĕ. Хаçат-журнал çырăнтарассине вăл, унчченхи çулхипе танлаштарсан, 3,3 процент ÿстерме пултарчĕ, почта тÿлевĕн знакĕсене 3 пин те 530 тенкĕлĕх сутрĕ, традициллĕ мар услугăсене (газпа, электричествăпа усă курнăшăн укçа пухасси, тĕрлĕ таварсем сутасси) 11 пин те 500 тенкĕлĕх пурнăçларĕ.

«Чи лайăх оператор» ята çĕнсе илессишĕн пусăрнă ăмăртура Муркаш почтамчĕн çыхăну операторĕ Галина Гордеева мала тухма пултарчĕ. Унăн адресĕпе клиентсенчен çăхавсем пулман, хăйĕн ĕçне вăл браксемсĕр пурнăçланă, ĕç вырăнне питĕ лайăх тытать, 15 пин те 400 тенкĕлĕх услугăсем пурнăçласа тупăш тунă.

Йÿçкассинчи çыхăну уйрăмĕ почта çыхăнăвĕн ялти уйрăмĕсем хушшинче мала тухрĕ. 7 çынран тăракан коллектива 6 çула яхăн Эльза Алексеева ертсе пырать. Йывăрлăхран хăрамасть, ыттисене те çапла пулма вĕрентсе пырать. Иртнĕ çул кунта хаçат-журнал çырăнтарассипе аван ĕçлерĕç. Тупăш илесси, унченхи тапхăртипе танлаштарсан, 124 процентпа танлашрĕ.

Шетмĕпуçĕнчи çыхăну уйрăмĕн пуçлăхĕ Любовь Волкова пирки те чи ăшă сăмахсем кăна калама пултаратăп. 17 çул ĕçлет вăл кунта. Халĕ ăна Раççей почтин федераллă патшалăх наградине илме тăратнă.

Зоя Романова – почта çыхăнăвĕн Отаркăри уйрăмĕн ертÿçи. 19 çул кунта. Плансене тултарса пырать, ĕçшĕн чунне пама хатĕр.

Тĕрĕссипе çакнашкал хастар та ĕçчен çынсенчен, вĕсем ответлăха епле туйнинчен килет те ĕнтĕ пĕрлехи ăнăçу. Тав сăмахĕ калатăп вĕсене пурне те, май килнипе усă курса почта çыхăнăвĕн пур ĕçченĕсене те çитсе килекен Раççей почта кунĕ ячĕпе чун-чĕререн саламлатăп, ĕçре ăнăçусем, ырлăх-сывлăх, çемьесенче килĕшÿ сунатăп.

– Петр Александрович, хăвăра та уяв ячĕпе чи ăшă туйăмсемпе саламлатăп, ăнăçу пултăр, мĕн шутланисем пурнăçланса пычăр.

– Тавтапуç.

Сăн ÿкерчĕкре: пĕрле çÿрекенсем (сопровождающие)Р.В. Павлов, А.В. Григорьев тата В.В. Сергеев водитель.

Çырав малалла пырать

Çырава пурин те хутшăнасчĕ

Пĕтĕм Раççейри ял хуçалăх çыравĕ пуçланнăранпа сакăр кун çитрĕ. Эпĕ çак ĕçпе паллашма иккĕмĕш координатор уйрăмне кĕрекен

Юнкă ял тăрăхĕнчи ултăмĕш инструктор уйрăмне çитрĕм. Ку ял тăрăхĕ сакăр яла пĕрлештерет, çыравçăсем пиллĕкĕн. Вĕсем пурте ыйтăмра пулнă хысçăн ĕçлĕ хутсемпе тăрмашатчĕç. Людмила Лукинична Толстова, ку енĕпе ĕç опычĕ пухнăскер, инструктор пулса вăй хурать.

Юнкă ял тăрăхĕнче уйрăм хуçалăхсем – 810, уйрăм предпринимательсем – 1, фермер хуçалăхĕ – 1, пĕтĕмĕшле çĕр лаптăкĕ – 699,76 гектар. Кунта, паллах, ĕçлемелли сахал мар.

Çыравçăсем хăйсен ĕçне тĕплĕн хатĕрленнине палăртмалла. Ун умĕн пур кил хуçипе курса калаçнăран паянхи кун тĕлне çырава 22 процент пурнăçлама ĕлкĕрнĕ.

– Хăш-пĕр хуçалăхра вылăх-чĕрлĕх йышĕ, улмаçырла, пахча çимĕç лаптăкĕ йышлăрах, кунта вара çырав ĕçĕ те ытларах,- пĕлтерчĕ Людмила Лукиничнă.

Юнкăсем патшалăх пусарнă ĕçĕн пĕлтерĕшне анланаççĕ. Çавăнпа çак мероприятире пулăшма тăрăшаççĕ. Ял çыннисем çыравçăсене шаннăран тулли те тĕрĕс хуравсем пăраççĕ.

Çырав ыйтăвĕсемпе ĕçлекен районти уполномоченнăй Светлана Фадеевна Кириллова информаципе ăнлантару ĕçне туни хăйсене пысăк пулăшу панине палăртрĕç çыравçăсем. Ял тăрăхĕнче ятарлă стендсемпе плакатсем, район хаçатĕнче çырса кăларнисем халăхшăн питĕ кирлĕ.

Çырав малалла пыратьха, унта ял хуçалăхĕнчи кашни çын ответлăха туйса хутшăнасса шанас килет.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Сăн ÿкерчĕкре: Юнкă ял тăрăхĕнче çырава ирттерекенсем.

Ялти ятлă çынсем

Манăн анне

Хальхи пурнăçра хĕрарăмсем арçынсенчен пĕртте кая юлмаççĕ. Пĕр танах ĕçлеççĕ теме те пулать.

Ялти хĕрарăм вара татах пысăк лава кÿлĕнет. Ăстан кăна ăна туртма вăй-хăват çитерет-ши вăл? Ирхине ĕçе каякансене сăнарах пăхсан (уйрăмах çулла) вĕсенче ĕшенни те, салхулăх та, тарăн шухăш та палăрать. Мĕншĕн тесен вĕсем ирхинех тĕрлĕ ĕçсем пурнăçласа ывăнма та ĕлкĕрнĕ.

Манăн анне Зоя Алексеевна Андреева Турай ял тăрăхĕнчи Уйкас Турай ялĕнче çуралса ÿснĕ. Вăтам шкул пĕтернĕ хыççăн медицина институтне вĕренме кĕнĕ. Ача-пăча тухтăрĕн дипломне алла илнĕ хыççăн пĕр улшăнмасăр районти тĕп больницăра ачасене сыватас, вĕсен сывлăхне упрас, çирĕплетес тĕлĕшпе 33 çул тăрăшать.

Сăмăл мар педиатр пулма. Канмалли кун-и е уяв кунĕнче, çĕрле-и е кăнтăрла, унран, пулăшу ыйтсан, ÿркенсе тăмасть, яланах пулăшма васкать. Пĕчĕк ачасем çитĕннисем пек хăйсен мĕн ыратнине пур чух та калаймаççĕ, ÿт температури пысăк пулсан та çитĕннисен пек тÿрех выртмаççĕ.

Манăн анне, темле пулсан та, хăй суйласа илнĕ профессишĕн ÿкĕнмен, ăна улăштарма шутламан.

Аттепе анне пилĕк ача çуратса пăхса ÿстернĕ. Вĕсенчен тăваттăшĕ аслă пĕлÿ илнĕ, халĕ Мускавра тата Шупашкарта ĕçлеççĕ.

Хальхи вăхăтра нумай çемьесенче пĕр е икĕ ачаран ытла çуратмаççĕ. Чăнта, ачисене çуратма пулатьха, анчах вĕсене ÿстерсе ура çине тăратма çăмăл мар. Пĕр ачаллă çемьене пилĕк ачаллипе ниепле те танлаштараймастăн. Ачалăх вара пуриншĕн те ачалăхах. Вĕсен пурин те пĕр пекех лайăх тумланас, тутлă апат-çимĕç çиес, экскурсисене каяс, хăйсен тантăшĕсемпе тан пулас килет. Анчах та аттесемпе аннесене шалу укçине çемьери ачасен шутне кура памаççĕ çав. Çавна пула вĕсен хăйсен ачисем ыйтăвĕсене тивĕçтерес тесе ытларах ĕçлеме тивет.

Манăн анне нихăçан та алă усса ларман. Хăйĕнчен çирĕп ыйтма хăнăхнă, яланах ĕçлеме тăрăшать, пире те мĕн пĕчĕкрен ĕçе хăнăхтарнă. Хăй вăл çынсенчен иртерех тăрать, каярах юлса çывăрма выртать.

Аттене вăхăтсăр çухатсан аннешĕн пит шиклентĕмĕр. Пысăк çухатăва чăтма питĕ йывăр-çке. Анчах анне чăтрĕ. Вăл пĕчĕк юлчĕ пирĕнпе, вăл пире питĕ кирлĕ çын. Çавна шута илчĕ пуль, вăй-хăват тупрех, хуйхăна парăнтарчĕ. Вăйлă çын вăл пирĕн анне. Ăна нумай çул пурăнма сывлăх сунас килет. Пирĕн те ун пек пуласчĕ.

Т. АНДРЕЕВА.

Муркаш ялĕ.

Редакци почтинчен

Çамрăк ырă ята тивĕçлĕ

Çын ĕçпе илемлĕ, теççĕ халăхра. Тĕрĕсех пулĕ, анчах ĕçпе кăна мар, юратупа та илемлĕ. Ĕçпе юрату, юратупа ĕç тата илемлĕрех. Çуллахи вăрăм кунсенче кайăксем мĕнле хитре юрлаççĕ. Николай Иванович Александров тăхăрмĕш класс хыççăн шкула каймарĕ. Фермăна дояра пынаçма шутларĕ. Майĕпен шутланă ĕç майлашăнма тытăнчĕ тесен те юрать. Малтанхи вăхăтра йывăрччĕ. Хăнăхман ĕç, ĕнисене те хăнăхман, ĕнисем те çамрăк доянтан хăраççĕ. Вăхăт иртнĕçемĕн майĕпен вĕренсе пырать çамрăк дояр, ĕнисем те ăна сасран уйăракан пулчĕç. Сĕт сăвасси те майĕпен ÿсет. Ахальтен каламан ĕнтĕ ĕнен сĕчĕ чĕлхи çинче тесе. Ĕнене мĕнле тăрантарăн, сĕтне çавнашкал парать. Кашни ĕне уйрăмлăх ыйтать. Пĕри ачашланине юратать, теприне патак итлеттерет, виççĕмĕшне хытăн калани çителĕклĕ. Николай Иванович çамрăк, кĕске каçсенче çывăрманни те пулать пулĕ каччăн. Çапах тăрăшать ывăнма пĕлмен дояр. 2005 çулхи ĕç кăтартăвĕсем лайăх пулнишĕн Хисеп грамоти тата укçан преми парса чыс турĕç ăна. Виççĕмĕш çул тăрăшать ĕне ферминче Николай Иванович Александров. Хăйĕн кăмăлĕпе, ĕçченлĕхĕпе коллективра ырă ятлă. Çынсене пулăшма яланах хатĕр. Вăл доярккăсене çăнăх миххисене çурăмпа йăттармарĕ, лавпа турттарса пачĕ. Халĕ ĕнесем симĕс курăк çинче çÿренĕ вăхăтра сĕт сăвасси палăрмаллах ÿсрĕ. Тăрăшать ывăнма пĕлмен çамрăк каччă Николай Александров, юратуллă ĕçчен дояр.

Валерий ЗОТИКОВ,
“Ударник” хуçалăх ĕçченĕ.